

PROJECTBESCHRIJVING VOOR DE LEERKRACHT

PROJECT *HET IDEALE NIEUWS*

Leerlijn Media | Thema Utopie | Groep 7 & 8 | April 2018

Klaar voor de start?

- ✓ Gebruik de digitale versie van dit project.
- ✓ Download dit document op je computer voor het beste gebruik.
- ✓ We gaan ervan uit dat je kennis hebt van de [opzet van COH](#).
- ✓ Vraag bij de voorbereiding zo nodig hulp aan je interne cultuurcoördinator of je cultuurcoach (laat je informeren over de scholingsmogelijkheden).
- ✓ Bereid het project bij voorkeur samen met je collega's voor (vergeet de vakleerkrachten niet).
- ✓ Een bezoek aan een voorstelling, tentoonstelling of vaste collectie in een Haagse culturele instelling is van grote meerwaarde. Zie [CultuurSchakel](#) voor het actuele aanbod.
- ✓ Nodig als dat lukt een kunstenaar uit die betrokken wordt bij de uitvoering van het project. Zie [CultuurSchakel](#).
- ✓ Bedenk van tevoren bij welke onderdelen je ouders kunt inschakelen.
- ✓ Je mag het project 'op maat maken', mits je de fasen van het creatieve proces blijft doorlopen.
- ✓ Trek voor het hele project zes tot acht lesmomenten van 45 minuten uit.
- ✓ Kijk ook even op de [Facebookpagina](#) van Cultuuronderwijs op zijn Haags voor meer informatie en het gebruikersplatform.

Inhoudsopgave

1. Informatie	1
2. Introductie	3
3. Oriëntatie	4
4. Opdracht: Kijk op het nieuws	6
5. Opdracht: Nieuws uit de klas	10
6. Opdracht: Nepnieuws	13

1. Informatie

Lees ter voorbereiding van de COH-lessen onderstaande informatie over de invulling en het doel van het project en manieren om het project te promoten. Ook zijn hieronder de algemene benodigdheden en de begrippenlijst opgenomen.

Wat doen de leerlingen in dit project?

In het project *Het ideale nieuws* staat mediawijsheid centraal. Is het zo dat alle informatie op internet en social media klopt? Hoe kan je zien dat informatie is gemanipuleerd? Diverse mogelijkheden van het verstrekken van informatie wordt onderzocht o.a. de mogelijkheden van fotoshappen te bekijken, een bezoekje te brengen aan de nieuwsredactie van omroep West, om zo antwoord te kunnen geven op de vraag wat nou eigenlijk nieuws is? Welke media zijn er tot onze beschikking? Hoe breng je iets onder de aandacht en hoe werkt dat het best? Op al deze vragen wordt in dit project aandacht besteed. Bovendien gaan de leerlingen zelf aan de slag met het maken van nieuwsitems op verschillende manieren en over verschillende onderwerpen. Alle het gemaakt werk wordt gedeeld via facebook of een andere social media pagina.

Waarom dit project?

In onze huidige maatschappij speelt internet en social media in het bijzonder een grote rol in ons dagelijks leven. Op allerlei manieren komen kinderen in aanraking met informatie die via internet wordt verspreid. Aangezien niet alle informatie, zowel in tekst als in beeld, klopt is het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd leren hoe ze met de informatie van internet omgaan. Leren hoe ze kunnen herkennen of nieuws klopt of niet. Dit onderwerp is niet alleen belangrijk maar speelt ook een grote rol in de leefwereld van kinderen, zeker in het sociale leven van (pre) pubers. Daardoor zullen zij veel plezier ervaren bij dit project rondom mediawijsheid.

Doelen

In dit project worden bij de Introductie, de Oriëntatie en de Opdrachten steeds twee kennisdoelen en twee vaardigheidsdoelen benoemd. De volgende houdingsdoelen gelden voor het project in het algemeen:

- De leerling heeft een nieuwsgiereige houding en is pro-actief
- De leerling kan positief kritisch reflecteren op eigen werk en dat van anderen

Promotie

Het project gaat meer leven als er ook buiten de klas aandacht voor is. Denk na over manieren om het project te promoten.

- Stel ouders op de hoogte van het museumbezoek of de komst van de [kunstenaar in de klas](#).
- Maak flyers voor de eindpresentatie en verspreid deze in de buurt.
- Maak foto's of filmpjes van de diverse presentatiemomenten en deel deze via de schoolwebsite, klassenapp of andere kanalen.
- Zorg dat de redactie van de wijkkrant tijdens de presentatie aanwezig is om een stukje te schrijven.

Algemene benodigdheden

Maak gedurende het hele project gebruik van de volgende ruimtes en materialen:

- klaslokaal of speellokaal
- muziekinstallatie en/of digibord
- digitaal foto- en filmtoestel
- (kleuren)printer
- postervellen en stiften voor de leerkracht om aantekeningen op te maken tijdens gesprekken in de klas
- tablets en/of computers met toegang tot internet voor de leerlingen om op te werken

Begrippenlijst Nederlandse taal

Vaktaal

het nepnieuws
de beeldmanipulatie
de infographic

Algemene woorden

objectief
subjectief
de data

Werkwoorden

manipuleren
beïnvloeden
fotoshappen

de media-uitingen
het medium
de NOS
de persvrijheid
de vlog
de redactie
de productie
de mediawijsheid
viral
likes
Facebook

het effect
de consequentie
de structuur
acceptabel

bedonderen
analyseren
in beeld brengen
presenteren
analyseren
inventariseren
becommentariëren

2. Introductie

Kennisdoelen

De leerling:

- weet dat er opzettelijk nepnieuws en beeldmanipulatie wordt verspreid in diverse media-uitingen en heeft hier voorbeelden van gezien;
- is zich bewust van het effect van uitsluiting, flaming en destructief gedrag van zichzelf of anderen, via media-uitingen.

Vaardigheidsdoelen

De leerling duidt de begrippen objectief en subjectief in relatie tot informatiebronnen en media-uitingen.

Benodigdheden

- geen extra materialen nodig naast de algemene benodigdheden

Aan de slag in de klas

Bekijk en bespreek de volgende voorbeelden over het verspreiden van nepnieuws en/ of beeldmanipulatie:

- Vijf weken lang deelde Zilla van den Born kiekjes vanuit tropische Aziatische oorden op Facebook. Wat haar vrienden en familie niet doorhadden was dat de grafisch ontwerpster gewoon thuis in Amsterdam zat. Voor haar afstudeerproject werkte Zilla aan het boek 'Sjezus zeg, Zilla', waarin ze in beelden laat zien hoe eenvoudig de werkelijkheid te manipuleren is:
<http://www.ad.nl/ad/nl/5595/Digitaal/article/detail/3658459/2014/05/21/Amsterdam-misleidt-vrienden-met-tropische-schijnreis.dhtml>

Ze haalde zelfs internationale kranten:

<http://www.express.co.uk/news/world/509243/Student-convicted-family-trip-around-Asia-despite-never-leaving-bedroom>

<http://www.express.co.uk/pictures/galleries/2302/Photoshop-genius/photoshop-genius-fooled-family-asia-backpacking-travelling-home-bedroom-45683>

- Bekijk de fragmenten waarin de mogelijkheden van Photoshop worden getoond:
Kyra Knightly: https://www.youtube.com/watch?v=nMV_oXFNyrM
<https://vimeo.com/34813864>
http://3113.com/never_post_angry_baby_picture/never_post_angry_baby_picture.html

U kunt de discussie hierover laten verder gaan in de klassen Whatsapp groep. Modereer waar nodig het commentaar en bespreek het ter afsluiting.

- Bij Omroep West is het mogelijk een kijkje achter de schermen te nemen. Neem contact op voor een afspraak.

3. Oriëntatie

Kennisdoelen	De leerling ervaart dat een onderwerp via de media op verschillende manieren onder de aandacht gebracht kan worden en heeft hier voorbeelden van gezien.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• zoekt voorbeelden van media-uitingen waarbij een onderwerp op verschillende manieren wordt gebracht;• communiceert via diverse applicaties.

Benodigheden

- geen extra materialen nodig naast de algemene benodigheden.

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste oriëntatie-onderdelen: het filosofisch gesprek en het uitvoeren van de eerste opdracht.

Het filosofisch gesprek

Voer naar aanleiding van de introductie een filosofisch gesprek. Stel hierbij (een aantal van) onderstaande vragen:

- Wanneer is iets nieuws, en wanneer is iets geen nieuws?
- Wanneer is iets 'echt'? Of: wat is echt?
- Is er verschil tussen belangrijk of onbelangrijk nieuws?
- Kan nieuws onbelangrijk zijn?
- Wat is belangrijk?
- Wordt iets belangrijker als het 'groot nieuws' is?
- Wordt je beïnvloed door nieuws?
- Wanneer weet je of het echt is wat je ziet?
- Kan iets echter dan echt zijn?
- Waarom zouden mensen dingen mooier willen maken dan ze eigenlijk zijn?
- Als je een schilderij van iemand maakt, is dat dan ook niet een soort photoshopen?
- Ben jij wel eens 'bedonderd' door iets wat je ergens had gezien?
- Ben je verrast door wat je net allemaal hebt gezien, of wist je dit wel?
- Wat zou jij aan jezelf willen photoshopen?

Oriëntatieopdracht

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Zoek een recent nieuwsitem en presenteer dit op het smartboard. Bespreek met de leerlingen van dit item vinden. Vinden ze het belangrijk om te weten? Geef aan waarom u juist voor dit item hebt gekozen. Komt dit overeen met wat de leerlingen vinden?

Een voorbeeld van een onderwerp is een item over zwerfafval. Dit zijn vier verschillende manieren om hetzelfde verhaal te vertellen, namelijk dat we ons afval moeten opruimen.

- Klokhuisitem over zwerfafval: <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2975/Zwerfafval>
- Trash hunting met de Plastic Soup Foundation: <https://www.youtube.com/watch?v=bQ9IWmTFvPo>
- Afval is goud waard: <https://www.youtube.com/watch?v=EuCN0Ojsmok>
- Afval bestaat niet: https://www.youtube.com/watch?v=ped4Dp_aKNQ

Zoek eventueel of er nog nieuwere films over het probleem te vinden zijn.

Bespreek de manieren met de leerlingen:

- Welke manier van onder aandacht brengen werkt het beste?
- Welke is het leukste om naar te kijken?
- Bij welke denk je: Mmm, dat is erg. Wat kan ik er zelf aan doen?

2. Bekijk en bespreek filmpjes over het zelfde onderwerp, die door leerlingen zijn gemaakt:

Harlem Trash Shake: <https://www.youtube.com/watch?v=TwshEOk8phA>

Zwerfafval song: <https://www.youtube.com/watch?v=2YO0SL6wzrk>

Zwerfafval video: <https://www.youtube.com/watch?v=RtcFcio79oo>

Bespreek met de leerlingen:

- Welke manier van onder aandacht brengen werkt het beste?
- Welke is het leukste om naar te kijken?
- Bij welke denk je: "Mmm, dat is erg. Wat kan ik er zelf aan doen?"

3. Laat de leerlingen zelf naar filmpjes en nieuwsitems zoeken over het behandelde onderwerp.

Laat ze hun bevindingen plaatsen op Facebook of in de Whatsapp groep.

Reflectievragen

- Op welke manieren kun je nieuws delen?
- Op welke manier kun je je visie op het nieuws delen?
- Kan een nieuwsitem volledig objectief zijn?
- Hoe weet je dat het nieuws dat je ziet waar is?
- Welke manier van in beeld brengen werkt voor jou het beste?

4. Opdracht: Kijk op het nieuws

Verspreid over een aantal dagen wordt een bepaald nieuwsonderwerp via diverse media bekeken en geanalyseerd op basis van tijdsduur, of het grappig is of serieus, speelt het in op onze emotie. Alle informatie die wordt opgedaan tijdens dit onderzoek wordt vastgelegd in een nieuwsdagboek. Ook wordt er bekeken hoe specifiek het NOS verschillende media gebruikt om zijn nieuws te verspreiden. Maar hoe wordt dat nieuw nou eigenlijk gemaakt? Via filmpjes wordt gekeken naar de 'achterkant van het nieuws' en doen de leerlingen kennis op over persvrijheid. In de uitvoerende fase gaan de leerlingen op onderzoek naar wat er gebeurt met persoonlijke data die overal beschikbaar is, bijvoorbeeld in het pushen van reclame. Alle opgedane informatie hierover wordt vastgelegd in schema's en vervolgens gedeeld via een eigen facebookpagina of via een blog.

Kennisdoelen

De leerling:

- is zich bewust van de invloed van media-uitingen op zijn leefwereld;
- leert welke verschillende media de NOS hanteert en kan overeenkomsten en verschillen benoemen.

Vaardigheidsdoelen

De leerling:

- analyseert een nieuwsitem op een aantal inhouden zoals opbouw, tijdsduur, manier van overbrengen enz.;
- verzamelt data er verwerkt dit in een infographic.

Benodigheden

- tekenmaterialen

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Bekijk en bespreek een aantal dagen achter elkaar een nieuwsuitzending. Dat kan het Jeugdjournaal zijn, maar ook het NOS Journaal of RTL Nieuws.

Laat de leerlingen analyseren wat ze zien, aan de hand van de volgende aandachtspunten:

- Wat is de opening van het nieuws?
 - Hoe lang duurt elk item?
 - Hoe is de verdeling binnenlands-/ buitenlands nieuws?
 - Hoe is de verdeling tussen serieus en grappig nieuws?
 - Welke items kwamen in de loop van de week terug?
 - Op welke manieren wordt er over nieuws onder de aandacht gebracht? De nieuwslezer leest, reportage met voice-over, interview, reporter ter plaatse.
 - In welke krantenrubriek zouden de afzonderlijke nieuwsitems passen?
2. Kies een aantal nieuwsitems en verdeel deze over een aantal groepjes. Vraag elk groepje een hun item om te analyseren aan de hand van de volgende punten:
 - Hoe lang duurt het?
 - Is het binnen- of buitenlands nieuws?
 - Is het serieus of grappig?

- Kwam het in de loop van de dagen nog eens terug?
- Hoe werd er over verteld?
- In welke krantenrubriek zou het passen?

Laat de leerlingen hun bevindingen noteren in een 'nieuwsdagboek'.

3. Laat de leerlingen in hun nieuwsdagboek noteren welk nieuws ze op een dag het belangrijkste vonden en waarom.

4. **NOS en mediakeuze**

Bekijk en bespreek de verschillende media die de NOS gebruikt:

<https://www.facebook.com/nos>

<https://www.youtube.com/channel/UC5xziMuoFAOpX9mwUVhe2Jw/channels>

<https://twitter.com/nos/>

<https://www.instagram.com/noskort/>

<https://plus.google.com/+NOS/posts>

Kies een aantal nieuwsonderwerpen en bespreek de verschillen en overeenkomsten aan de hand van het gekozen medium.

5. **Invloed media op emotie**

Bekijk en bespreek het volgende filmpje:

<http://www.schooltv.nl/video/medialogica-in-de-klas-in-de-ban-van-de-bultrug/#q=>

Welke rol hebben de media gespeeld in het gedrag van mensen met betrekking tot Johannes?

6. **Het in beeld brengen van nieuws**

Bekijk en bespreek de volgende filmpjes:

<http://www.schooltv.nl/video/beeldvorming-hoe-ontstaat-beeldvorming-in-de-pers/#q=>

<http://www.schooltv.nl/video/focus-op-de-maatschappij-nieuws-nieuwsgaring-en-beeldvorming/#q=>

<http://www.schooltv.nl/video/leven-in-een-mediocratie-media-bepalen-ons-wereldbeeld/#q=internet>

Verdeel de klas in groepjes, geef elk groepje een nieuwsitem en laat elk groepje onderzoeken hoe de verschillende nieuwsprogramma's het item in beeld brengen.

Vraag hen hun bevindingen te noteren in hun nieuwsdagboek. Bespreek de bevindingen met elkaar.

7. **Persvrijheid**

Bekijk en bespreek de volgende filmpjes:

<http://www.schooltv.nl/video/persvrijheid-onafhankelijke-pers/#q=>

<http://www.schooltv.nl/video/censuur-overheid-bepaalt-de-berichtgeving/#q=>

8. **Achterkant van het nieuws**

Bekijk en bespreek een aantal items die gaan over hoe nieuws technisch gemaakt wordt:

<http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2309/Het%20Klokhuiskantoor%2088>

<http://jeugdjournaal.nl/artikel/2078815-35-jaar-jeugdjournaal-kinderen-de-baas.html>

http://www.npo.nl/achter-het-scherm/17-10-2011/NPS_1193569

<http://www.npo.nl/nos-de-achterkant-van-het-nos-journaal/05-01-2016/16jnl0105J60> (vanaf 15.30 min)

Reflectievragen

- Wat is je het meest opgevallen bij het analyseren van een nieuwsjournaal?
- Welke manier van in beeld brengen van nieuws heeft jouw voorkeur? Leg uit.
- Welk medium vind jij heel geschikt voor het in beeld brengen van nieuws?
- Van welk medium wist je nog niet dat het gebruikt werd om nieuws in beeld te brengen?
- Welke rol speelden de media bij aanspoelen van Johannes?
- Wat is je belangrijkste bevinding als je je nieuwsdagboek bekijkt?
- Hoe belangrijk is persvrijheid?
- Wat vond jij een prettige manier om aan nieuws te komen?

Uitvoeren

Als je op internet of online bent wordt je gedrag omgezet in data. Steeds vaker wordt deze data ingezet om gepersonaliseerde informatie te verstrekken.

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Geef de leerlingen de opdracht de verzamelde 'data' uit de onderzoeken, te verwerken in infographics (diagrammen of grafieken). Dit kan met diverse online applicaties maar ook bijvoorbeeld in PowerPoint, Excel of Word (zie ook de toolbox).
Er is altijd de mogelijkheid om de leerlingen de infographics te laten tekenen, of op welke manier dan ook zichtbaar te maken, anders dan in woorden.
2. De uitkomsten worden gepost op de Facebook pagina of blog. Dit kan al door foto's te maken van de gemaakte diagrammen en die te uploaden.

Reflectievragen

- Met welke infographics heb jij je data het beste weergegeven? Leg uit.
- Welk nieuw inzicht heb je gekregen door het verwerken van je data in de infographics?
- Wat leert het gebruik van infographics jou?
- Wat heb je op Facebook of op het blog gepost? Waarom juist die informatie?

Presenteren

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten:

- Bekijk en bekijk samen de infographics op Facebook of het blog. Bespreek wat er te zien is. Laat iedere groepje hun bevindingen kort toelichten.
- Elk groepje bedenkt welk sociaal medium het meest geschikt is om de uitkomsten van de presentatie te delen en doet dit.

Reflectievragen

- Geven jullie infographics een goed beeld van jullie bevindingen?
- Waarin verschillen de bevindingen van de verschillende groepjes met elkaar?
- Welke verbanden zie je tussen de verschillende infographics?
- Waarom hebben jullie juist dit sociale medium gekozen?
- Welke reacties verwacht je of zijn er gekomen op jullie sociale media berichten?

Evalueren

Bespreek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- In hoeverre is jouw kijk op het nieuws veranderd?
- Welke rol zou jij willen spelen bij het maken en brengen van het nieuws?
- Heb je door deze opdracht de afgelopen tijd meer op het nieuws gelet? Licht toe.
- Is er nog een manier van nieuws brengen die je hebt gemist?
- Kunnen de verschillende media bij het brengen van nieuws los van elkaar bestaan of hebben ze elkaar nodig?
- Wanneer is nieuws nieuws? Wie bepaalt dat?
- Welk medium zal in de toekomst het nieuws brengen?
- Welk nieuwsmedium zal in de toekomst verdwijnen?
- Op welke andere manieren zal er in de toekomst nog meer nieuws gebracht kunnen worden?

5. Opdracht: Nieuws uit de klas

In deze opdracht wordt gekeken naar het journaal en naar een vlogger die de leerlingen interessant vinden. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen deze twee manieren van informatie brengen? Vervolgens worden in de klas nieuwswaardige onderwerpen verzameld waarbij de leefwereld van de leerlingen centraal staat en niet het wereldnieuws. Tijdens de uitvoerende fase worden een aantal redactie/productieteams die naar aanleiding van de verzamelde nieuwsitems vlogs gaan maken. Om dit zo goed mogelijk te kunnen doen wordt er eerste naar een instructiefilmpje gekeken over het maken van een vlog. DE vlogs worden wederom gedeeld op de eigen facebookpagina (of een andere social media pagina) en wordt er bijgehouden wat de reacties zijn op de vlogs. Alle uitkomsten worden uiteindelijk gepresenteerd aan publiek

Kennisdoelen	De leerling <ul style="list-style-type: none">• weet wat een vlog is en heeft een aantal voorbeelden gezien;• leert de regels die er zijn bij het maken van een vlog.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• analyseert een vlog op een aantal inhouden zoals opbouw, tijdsduur, manier van overbrengen enz.;• ontwerpt eigen materiaal en deelt dit met anderen binnen verschillende media-uitingen;

Benodigheden

- geen extra materialen nodig naast de algemene benodigheden.

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Beluister en bespreek het nummer 'Als ik de baas zou zijn van het journaal':
<https://www.youtube.com/watch?v=iVFA5M1kOoc> door Kinderen voor Kinderen (1984, Kinderen voor Kinderen 5) (meezingversie). Bespreek vervolgens met de leerlingen wat er zou gebeuren als zij de baas zouden zijn van het journaal. Hoe ziet het journaal er dan uit?
2. Bekijk en bespreek het werk van een aantal vloggers. Deze maken - soms dagelijks - uitzendingen over wat hun bezig houdt. Iedereen kent bijvoorbeeld Enzo Knol wel.
Voorbeelden zijn:
<https://www.youtube.com/user/EnzoKnol>
<https://www.youtube.com/user/PaardenpraatTV>

Is er sprake van nieuws?
Inventariseer welke vloggers gevolgd door de leerlingen en waarom zij deze vloggers volgen.
Bekijk een aantal vlogs.
3. Vergelijk de vlogs met nieuwsitems op het gebied van:
 - Structuur van de uitzending
 - De productie
 - Manier van presenteren

- Duur

Wat vind jij geoorloofd in een nieuwsitem maar niet in een vlog? En wat wel in een vlog maar niet in een nieuwsitem?

Reflectievragen

- Wat zou jij doen als jij de baas van het journaal was?
- Wat vind jij belangrijk nieuws van dit moment?
- Welke vlogs uit de inventarisatie die je niet kende, wil jij wel gaan volgen en waarom?
- Wat zorgt ervoor dat sommige mensen zich juist storen aan deze vlogs?
- Als jij een vlog zou moeten maken, waar zou je eerste vlog dan over gaan?

Uitvoeren

doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Inventariseer welke onderwerpen die in de klas spelen nieuwswaardig zijn. Deze onderwerpen hoeven geen wereldnieuws te zijn maar juist onderwerpen die de leerlingen bezighouden. Denk aan voetbalwedstrijd winnen, nieuwe jas, beugel gekregen, gebroken ruit, verjaardag, schoolkamp, schooladvies, de nieuwe sneakers van de meester, schooltuintjes, etc.
2. Verdeel de klas in groepjes van vier. Elk groepje vormt een eigen redactie/ productieteam. Geef elk groepje een aantal onderwerpen te kiezen die zij in hun vlog willen behandelen. Vraag hen om goed na te denken over:
 - de structuur: begin, midden en eind
 - de manier van aanspreken
 - aantal personages
 - muziek
 - locaties
 - interviews
 - duur van een vlogitem

Gebruik eventueel de volgende instructiefilmpjes:

<http://www.schooltv.nl/video/het-gouden-oog-2013-hoe-maak-je-een-goede-video-opdracht-voor-school/#q>

<http://www.schooltv.nl/video/hoe-word-je-een-succesvolle-youtube-ster-tips-van-vlogger-dylan-haegens/#q=trefwoord%3A%22video%22>

Zie ook de toolbox.

Voordat de leerlingen een vlog gaan maken, bekijk en bespreek de volgende filmpjes over wat wel en niet mag bij vloggen:

<http://www.schooltv.nl/video/vloggen-wat-mag-uitleg-van-een-advocaat/#q=vloggen>

<http://www.schooltv.nl/video/de-voorbeeldfunctie-van-vloggers-op-youtube-hoe-veer-kun-je-gaan-om-beroemd-te-worden-op-youtube/#q=>

3. Vorm een klassengeweten, met uit elk groepje een leerling, die bepaalt of een vlog geplaatst kan worden of niet.
4. Plaats de vlogs op de sociale media pagina. Laat de groepjes indien mogelijk gedurende een langere periode meerdere keren iets vloggen.

5. Bekijk de reacties op de vlogs en bespreek met elkaar welke reactie jullie daarop willen geven. Inventariseer hoe vaak de foto's/ vlogs gedeeld zijn en hoe snel.

Reflectievragen

- Wat zijn de verschillen in de berichtgeving van de verschillende groepjes?
- Welke problemen kwamen jullie tegen bij het maken van de vlogs?
- Kon je daarvoor makkelijk hulp inroepen van anderen?
- Welke berichten riepen veel reacties op en hoe denk je dat dat komt?
- Hoe verliep de samenwerking?
- Welke rol heb jij in de samenwerking gespeeld?

Presenteren

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten:

- De vlogs van de leerlingen worden klassikaal bekeken en toegelicht en becommentarieerd.
- Vraag ouders/ medeleerlingen / collega-leerkrachten uit andere groepen op de berichten reageren en bekijk en bespreek die reacties gezamenlijk.

Reflectievragen

- Ben je het eens met de opmerkingen over jullie vlogs?
- Welk vlog heeft het meeste indruk gemaakt?
- Welke vlogs brachten je weer op nieuwe ideeën?
- Wat vond je van jullie presentatie en jouw rol daarbij?

Evalueren

Bespreek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Wat ben je te weten gekomen over de werking van sociale media?
- Hoe ging het samenstellen van de vlogs? Wat viel mee en wat viel tegen?
- Welke manier van vloggen past het best bij jou, serieus of grappig? Leg uit.
- Welke rol in het productieproces ligt jou het best: voor of achter de schermen? Leg uit.
- Welk vlog heeft het meeste reacties opgeleverd en hoe komt dat?
- Waar zou je nog meer over willen vloggen?

6. Opdracht: Nepnieuws

In deze laatste opdracht ligt de aandacht bij nepnieuws: Hoe weet je of alles op internet echt is? En wat nep is? Er wordt gekeken naar diverse voorbeelden van beeldmanipulatie o.a. in het werk van kunstenaars en naar beeld materiaal waar geen sprake is van beeldmanipulatie. Met deze informatie gaan de leerlingen op onderzoek naar nepnieuws en worden de resultaten van dit onderzoek besproken in de groep. In de uitvoerende fase gaan de leerlingen zelf een nep nieuw item maken, dit kan door te filmen, te fotograferen of zelf door geluidsopnamen te maken. De resultaten worden gedeeld via social media om te bekijken welke reacties het nepnieuws oplevert. Als laatste onderdeel denken de leerlingen na over hoe ze gaan onthullen dat hun items 'nep' waren.

Kennisdoelen	De leerling leert hoe hij nepnieuws en beeldmanipulatie kan herkennen.
Vaardigheidsdoelen	De leerling: <ul style="list-style-type: none">• zoekt voorbeelden van beeldmanipulatie en analyseert deze voorbeelden met zijn klasgenoten;• maakt in een groepje zijn eigen utopisch nepnieuws en kiest hiervoor een specifiek medium;

Benodigdheden

- tekenmaterialen
- digitale camera's voor de leerlingen om mee te werken

Aan de slag in de klas

Doorloop de vaste onderdelen binnen elke projectopdracht: onderzoek, uitvoeren, presenteren en evalueren.

Onderzoek

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Bekijk de volgende filmpjes/ spel.
<http://kenjevrienden.nu/>
<https://www.youtube.com/watch?v=Rn4Rupla11M>
2. Verdeel de klas in groepjes en laat hen de filmpjes bespreken aan de hand van de volgende vragen:
 - In hoeverre is alles op TV of online echt?
 - Waaraan herken je nepnieuws?
 - Ben jij online ook wel eens om de tuin geleid?
3. Elk groepje deelt vervolgens klassikaal de ervaringen die in het groepje werden besproken.
4. Bekijk en bespreek verschillende voorbeelden van beeldmanipulatie:
<https://www.youtube.com/watch?v=yBEXoc8twNU>
<http://imgur.com/gallery/S5vrc>
Jeff Wall en zijn tentoonstelling in het Stedelijk Museum ('Tableaux, pictures, photographes'), zie www.arttube.nl. Zijn enorme foto's zijn vaak met behulp van een computer samengestelde beelden.
Teun Hocks: <http://teunhocks.nl/>

Annegien Schillings: <http://www.sevendays.nl/lifestyle/zo-kreeg-de-17-jarige-annegien-758000-volgers>
<http://www.instantshift.com/2010/08/24/88-brilliant-examples-of-forced-perspective-photography/>

Toon ook enkele voorbeelden van bijzondere foto's waar geen manipulatie aan te pas in gekomen: <https://brightside.me/article/100-best-photographs-without-photoshop-46555/>

5. Laat de leerlingen in hun groepje op zoek gaan naar één tot vier voorbeelden van beeldmanipulatie.
Bekijk en bespreek daarna de gevonden voorbeelden in de klas aan de hand van de volgende drie vragen:
 - wat er gemanipuleerd is;
 - waarom er gemanipuleerd is;
 - welke invloed de manipulatie op het beeld heeft.

Reflectievragen

- Wat heeft je het meest verbaasd in het spel en het filmpje?
- Heb je zelf wel eens beeld gemanipuleerd en waarom?
- Wanneer mag je wel en wanneer mag je niet beeld manipuleren?
- Waaraan kon je zien of een beeld gemanipuleerd was?
- Mag je alles manipuleren, als je het maar kunst noemt?
- Gelden er dan andere normen als het géén kunst is?

Uitvoeren

Doorloop in deze opdracht de volgende stappen:

1. Bespreek met de klas wat nepnieuws is en inventariseer welke voorbeelden de leerlingen kennen.
Voor inspiratie zie: <https://www.mediawijsheid.nl/nepnieuws/>
Vraag de leerlingen naar het verschil tussen nepnieuws en een 1 aprilgrap.
Bespreek met elkaar wat wel en niet acceptabel is (iemand beledigen of kwetsen bijvoorbeeld, of iets schokkends, etc.). Maak een lijst van wat er wordt afgesproken en gebruik dit als checklist bij de volgende opdracht.
2. Geef de leerlingen de opdracht in hun groepje een nepnieuws-item te bedenken en te maken. Dat kan een nieuwtje uit de klas zijn, maar ook een reactie op iets uit het wereldnieuws. Ze kunnen aan de slag met teksten, foto's, audio en/ of film.

Geef hen de volgende tips:

- Maak een goede werkverdeling;
- Houd je aan de gemaakte afspraken;
- Verzin utopisch nepnieuws; het moet kunnen, maar eigenlijk pas in de toekomst;
- Bekijk in welk medium jullie inhoud het beste tot zijn recht komt;
- Overdrijf niet, bedenk een 'kleine leugen', mensen moeten het kunnen geloven;
- Kies een onderwerp uit de klassen- of schoolomgeving;
- Zorg ervoor dat jullie met dit nieuwsitem zoveel mogelijk online reacties krijgen;
- Op welk moment en op welke manier onthul je dat het om nepnieuws gaat;
- Bedenk wat je doet als het *viral* gaat;

- Houd de inhoud van je item geheim.

Zie ook de toolbox voor het maken van films/audio opnames.

3. Leerlingen zetten hun eindresultaten online op de klassenblog of Facebook pagina. De bedoeling is dat buitenstaanders niet weten of het echt is of niet, om op die manier zoveel mogelijk reacties op de verhalen te verzamelen.

Reflectievragen

- Hoe verliep het verzinnen van jullie nepnieuws?
- Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen jullie nepnieuws en echt nieuws?
- Wat is utopisch aan jullie nepnieuws?
- Wanneer zou jullie nepnieuws ooit echt zijn?
- Hoe verliep de samenwerking?
- Hoe verliep het praktisch uitvoeren van jullie ideeën? Licht toe.
- Door welke voorbeelden van nepnieuws en beeldmanipulatie hebben jullie je laten inspireren?

Presenteren

Maak een keuze uit onderstaande opdrachten:

- Plaats het nepnieuws op de klassenblog of op de Facebook pagina en verzamel zoveel mogelijk likes en reacties van buitenstaanders.
- Bespreek met de klas op welke manier en wanneer jullie onthullen dat het om nepnieuws gaat.

Reflectievragen

- Welk gevoel had je bij het maken van nepnieuws?
- Wat zou er gebeuren als het *viral* gaat?
- Welke reactie heeft je het meest verrast?
- Welk nepnieuws is het meest opgevallen en hoe komt dat?
- Wanneer en hoe hebben jullie besloten bekend te maken dat het om nepnieuws ging en waarom juist op die manier en toen?

Evalueren

Bespreek met de leerlingen het doorlopen proces aan de hand van onderstaande vragen:

- Wanneer is photoshopen wel en wanneer niet geoorloofd?
- Hoe is het om de waarheid te verdraaien?
- Wat zou een reden kunnen zijn om nepnieuws te creëren?
- Waarin verschilt nepnieuws van een roddel?
- Welke invloed heeft het bedenken van nepnieuws op je kijk op het nieuws?
- Wat gaan jullie met alle gegevens op de Facebook-pagina of blog doen?
- Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen jullie nepnieuws en het nepnieuws van de wereldreis van Zilla van den Born?

